

Σεβασμιώτατε καί λίαν αγαπητέ αδελφέ εν Κυρίω, Μητροπολίτα Ιωαννίνων κ. Μάξιμε, εκ μυχίων ψυχής εν πρώτοις δοξολογώ τον άγιο Θεό για την ευλογημένη ευκαιρία, τήν οποία διά της αγάπης και προσκλήσεώς σας μου έδωκε, να προσέλθω συμπανηγυρίζων και ιερουργών ενώπιον του αγίου θυσιαστηρίου του ιστορικού και περικαλλούς αυτού Μητροπολιτικού Ναού τιμωμένου επ' ονόματι του εν αγίοις πατρός ημών Αθανασίου του Μεγάλου, πατριάρχου Αλεξανδρείας. Ενός ναού, τον οποίον η μέριμνά σας αλλά και η αγάπη του ποιμνίου σας απεκατέστησαν ευθέως στο πρωτόκτιστο κάλλος ευθύς αμέσως μετά την καταστροφική πυρκαγιά, η οποία τον έπληξε μόλις πριν 2 έτη.

Η Αγία μας Εκκλησία σήμερα τιμά έναν στύλο της Ορθοδοξίας, έναν φωτεινό φάρο της αλήθειας, τον Άγιο Αθανάσιο. Δεν τον τιμά απλώς ως έναν μεγάλο θεολόγο ή ικανό επίσκοπο, αλλά ως άνθρωπο που σήκωσε στους ώμους του το βάρος ολόκληρης της Εκκλησίας σε μια από τις πιο κρίσιμες στιγμές της ιστορίας της. Ο Άγιος Αθανάσιος έζησε σε καιρούς ταραγμένους. Η αίρεση του Αρείου δεν ήταν μια απλή παρερμηνεία· ήταν μια βαθιά πληγή που απειλούσε να αλλοιώσει το ίδιο το θεμέλιο της πίστεώς μας: τη θεότητα του Χριστού. Και έτσι αλλοίωνε και το ίδιο το μυστήριο της σωτηρίας μας, διότι αν ο Χριστός δεν είναι αληθινός Θεός, τότε η ένσαρκη οικονομία Του, τα Πάθη, ο Σταυρός και η Ανάστασή Του δε μας σώζουν. Αν είναι κτίσμα ο Χριστός, τότε δεν μπορεί να θεώσει τον

άνθρωπο. Πολλοί επίσκοποι λύγισαν, αυτοκράτορες πίεσαν, εξορίες επιβλήθηκαν. Και όμως, ένας άνθρωπος στάθηκε ακλόνητος. Όχι με ανθρώπινη δύναμη, αλλά με τη χάρη του Αγίου Πνεύματος. Ο Αθανάσιος, όμως, ήδη από τη νεότητα του, όταν και συμμετείχε ως διάκονος του πατριάρχου Αλεξανδρείας στις εργασίες της Α΄ Οικουμενικής Συνόδου, μέχρι το γήρας του, υπερασπίστηκε με κάθε τρόπο αλλά και με κάθε κόστος την αλήθεια της Πίστεως, όπως αυτή καταγράφηκε στο Σύμβολο της Πίστεως.

Εδώ, αγαπητοί μου, μπορούμε να κάνουμε μια παραβολική σύγκριση από την ελληνική μυθολογία. Ο Άτλαντας, λέει ο μύθος, ήταν καταδικασμένος να κρατά στους ώμους του ολόκληρο τον ουρανό, για να μη συντριβεί ο κόσμος. Ένας τιτάνας που σηκώνει βάρος αφόρητο για κάθε άνθρωπο.

Όμως ο Άγιος Αθανάσιος δεν είναι μύθος· είναι αλήθεια. Και δεν κράτησε τον ουρανό, αλλά κάτι ασύγκριτα ανώτερο: κράτησε την αλήθεια της πίστεως. Σήκωσε στους ώμους του την Ορθοδοξία, όταν αυτή κινδύνευε να παραμορφωθεί. Όχι για λίγο, αλλά για δεκαετίες. Πέντε φορές εξορίστηκε. Συκοφαντήθηκε, διώχθηκε, κυνηγήθηκε. Κι όμως δεν άφησε να «πέσει» η αλήθεια ότι ο Χριστός είναι αληθινός Θεός και αληθινός άνθρωπος. Ο μυθολογικός Άτλαντας κρατά τον ουρανό με καταναγκασμό. Ο Άγιος Αθανάσιος κρατά την Εκκλησία με αγάπη. Ο Άτλαντας λυγίζει κάτω από βάρος υλικό. Ο Άγιος Αθανάσιος αντέχει βάρος

πνευματικό, διότι στηρίζεται στον Χριστό. Ο ένας είναι τιμωρημένος. Ο άλλος είναι δοξασμένος.

Ο Μέγας Αθανάσιος μας διδάσκει ότι η αλήθεια δεν μετριέται με πλειοψηφίες. Ότι μπορεί να μείνεις μόνος, αλλά να είσαι με τον Θεό. Και τότε, όσο βαρύ κι αν είναι το φορτίο, δεν σε συντρίβει. Διαβάζουμε στο βίο του το εξής χαρακτηριστικό περιστατικό: Η Ορθοδοξία φαινόταν να περιορίζεται και να σβήνει και να επικρατεί ο αρειανισμός. Τότε αρειανοί πλησίασαν τον Μέγα Αθανάσιο, τον Στύλο της Ορθοδοξίας και σαρκαστικά του είπαν «Βρε Αθανάσιε, δεν βλέπεις ότι έμεινες μόνος; Να καταθέσεις τα όπλα πλέον!». Τί απήντησε ο άγιος όμως; Ένας εναντίον όλου του κόσμου! Ένας εναντίον όλου του κόσμου! Και νίκησε ο Αθανάσιος!

Δικαίως χαρακτηρίστηκε ως «ο ηρωικότερος των αγίων και ως ο αγιότερος των ηρώων». Πραγματικός ήρωας, ο πραγματικός και αληθινός άτλαντας του κόσμου! Και γι' αυτό ένας άλλος μεγάλος άγιος ιεράρχης, ο άγιος Γρηγόριος ο Θεολόγος αναφερόμενος στον Αθανάσιο είπε το περίφημο «Αθανάσιον επαινών, αρετήν επαινέσομαι», λέγοντας ότι το όνομα του Αθανασίου κατέστη συνώνυμο της αρετής.

Αδελφοί μου, ο Άγιος Αθανάσιος δεν πολέμησε με όπλα. Πολέμησε με ομολογία. Δεν νίκησε με εξουσία, αλλά με πίστη. Δεν στηρίχθηκε στη δύναμή του, αλλά στη χάρη του Θεού. Και γι' αυτό δεν λύγισε. Διότι το βάρος της Εκκλησίας δεν το σήκωνε μόνος του· το σήκωνε μαζί με τον Χριστό.

Και εδώ βρίσκεται το μεγάλο μήνυμα για εμάς. Κάθε εποχή έχει τις δυσκολίες, τους κινδύνους, τις πλάνες της και τις πιέσεις της. Κάθε χριστιανός καλείται, στο μέτρο του, να γίνει ένας μικρός «Άτλαντας» της πίστεως: να κρατήσει την αλήθεια στο σπίτι του, στην εργασία του, στην κοινωνία του, στην ψυχή του. Όχι με φανατισμό, αλλά με σταθερότητα. Όχι με υπερηφάνεια, αλλά με ταπείνωση. Ο Άγιος Αθανάσιος μας διδάσκει ότι η αλήθεια δεν αλλάζει ανάλογα την περίπτωση, το συμφέρον και για να μας βολέψει. Ότι η Εκκλησία δεν σώζεται με συμβιβασμούς, αλλά με μαρτυρία. Και ότι όσο βαρύ κι αν είναι το φορτίο, όταν είναι για τον Χριστό, γίνεται ελαφρό. Πολλοί άνθρωποι λένε σήμερα «πιστεύω στο Θεό, αλλά με το δικό μου τρόπο». Ο άγιος Αθανάσιος έρχεται σήμερα να μας πει πως δεν υπάρχει «ο τρόπος» πίστης του καθενός. Η πίστη και ο αγώνας γίνεται μόνο εντός της Αγίας Εκκλησίας του Χριστού, με τον τρόπο και τις εντολές του Ευαγγελίου, όπως οι άγιοι Απόστολοι και οι Πατέρες μας παρέδωσαν.

Ας παρακαλέσουμε, λοιπόν, τον Άγιο Αθανάσιο να πρεσβεύει για όλους μας. Να μας χαρίσει διάκριση, ώστε να ξεχωρίζουμε την αλήθεια από την πλάνη. Να μας δώσει θάρρος, ώστε να μη φοβόμαστε να ομολογούμε την πίστη μας. Και πάνω απ' όλα, να μας μάθει να εμπιστευόμαστε τον Χριστό, που είναι ο μόνος αληθινός Στυλοβάτης της Εκκλησίας, ο αρχηγός και τελειωτής της πίστεως μας.